

flyttet vannskillet østover til nåværende posisjon. Det er gjerne de korte, bratte elvene som går mot kysten i vest eller nordvest, som har stjålet sideelver fra de lange, slake elvene som går mot sørøst eller øst.

Referanse:

Sollid, J.L., Carlson, A.B. & Torp, B. 1980:Trollheimen - Sunndalsfjella - Oppdal kvartærgeologisk kart 1:100000
Norsk Geografisk Tidsskrift, 34 (kart m/beskrivelse)

Fjellet er mere end røde T'er

Av HELGE OLSEN, Vanløse, Danmark

Det græske øhav har jeg aldrig set, ej heller Mallorca eller Costa del Sol, men jeg har været i Norge. Nu er jeg blevet over syvty år, så en tur over Trollhetta skulle nok være i helikopter. Nu kan jeg glæde mig over minderne fra mere end tre tiårs årligt tilbagevendende fjellture.

I dag har jeg den glæde at slægt og venner af mig kan få råd for sommerturen, specielt med hensyn til sværhedsgrader og vejrlig. Norsk turistbureau fortæller ikke om opstigninger fra Fale i Sunndalen eller om uldne «votter». Det gør jeg.

Gjennem Foreningen Norden har min kone og jeg den glæde at deltage i adskillige arrangementer i Den norske kirke. Her fejrer vi med glæde gensynet med vaflerne til kaffen, men alt for sjældent møder vi «fjellfolk» der. Vel kan vi med ovennævnte udmærkede forening komme på busture til stavkirker og frilandsmuseer, men man ser lidt vemodigt op mod toppene, som man engang med sækken på ryggen har ruslet omkring imellem.

Toppene var ikke et mål i sig selv, men holder man af fjellivet kan man ikke undgå at erobre en tinde ind imellem. Når man er i følge med gode norske venner, er hviledagene noget af det værste, så er der nemlig ingen grændser for strabasene. At holde hviledag på Trollheimshytta betød Snota. At holde hviledag på Reinheim betød Snøhetta. At holde hviledag på Spiterstulen betød Galdhøpiggen osv.

Trollheimen er det norske område der står mit hjerte nærmest. Jeg kan ikke klart definere hvorfor. Måske har Jotunheimen forskrækket en lowlander en smule i starten, hvor Trollheimen med sine knap så barske ruter og sine herlige hytter og en masse gæster fra Trøndelag, gjort sit til at vi fandt os godt tilpas.

Med hensyn til barske ruter er vejret selvfølgelig en vigtig faktor. Adskillige gange har jeg gået Trollheimshytta - Kårvatn, men en sommer stred vi os i snebyger gennem den samme rute, hvor vejret tog livet af to damer, og bragte for dårligt udrustede danske spejdere i knibe.

En gang hvor vi havde kigget efter moskusokser på Dovre fandt min reisefølge og jeg ud af, at nu savnede vi Trollheimen. Straks blev ruten lagt over Åmotsdalen, Loennechenbua (svært ord) til Dindalen, der desværre var stengt. Vi kunne gå til Lønset, men vi tog beslutning om at drage mod vest til Jenstad, hvor flere dale mødes og flere elve mødes i et fantastisk syn.

Vi var lidt slitne, så vi prøvde at få kvarter på en seter undervejs. Vi kom også godt frem til Veggeseter, hvor en ældre budeie ikke ville lukke os ind. Vi kunne sove i en gammel seng i en hytte hvor døren var faldet af og sauene var gået ind. Efter en kold nat blev vi godkendt og fik solid seterkost.

Vi takkede for os og gik videre til Jenstad og GjØra for med rutebilen at kØre til Ålbubro og sÅ den slagne vej til Gjevilvasshytta. I GjØra sÅ vi forresten to uhyggelige udstoppede gauper i samvirkelagets vindue. Jeg forstÅr godt at de lokale turistforeninger ikke taler sÅ meget om vildkatte og okser, ellers ville turisttallet dale betydeligt. Okser har givet mig et par meget uhyggelige oplevelser.

Vores aller fØrste fjelltur gik naturligvis til Jotunheimen, hvor vi fra RØysheim i BØverdalen startede til GaldhØpiggen. Vi var alle vildt imponerede, og lidt chokerede. Ingen af os havde ventet at Norge i naturlig stØrrelse var sÅ hÅrd en modstander for fredsforstyrrelserne. Den gamle turiststation i RØysheim var en stor oplevelse i sig selv, hvor Ola og hans sØde kone repræsenterede en fin gammel bondekultur.

PÅ Elveseter ved Galdesand anbefalede man os en tur via Leirvassbu, SkogadalsbØen, Vetti og ned i Øvre Årdal. Aldrig havde vi set sÅ «mye stein» og aldrig fØr havde vi vÆret sÅ trætte og aldrig fØr havde vi oplevet noget sÅ imponerende og smukt (vi oplevede ogsÅ regnen).

Gennem Årene blev det til flere ture i Jotunheimen, hvor turen fra Spiterstulen til Glitterheim over Glittertind i strålende sol var en meget imponerende oplevelse. Alt var ikke lutter idyl. PÅ en tur fra TurtagrØ til SkagastØlstinderne forsvandt en af mine venner. Trods storstilet eftersØgning blev han aldrig fundet. Jeg var fÅ dage fØr rejst hjem og han gik alene, stolende pÅ sine gode krÆfter.

Tro nu ikke at vores norgesinteresse kun har vÆret naturen, der blev ogsÅ tid til mange andre ting som Domen i Nidaros, gamle grave ved Vårstigen, ikke mindst inspireret af Sigrid Undset og ogsÅ af Inge Krokann. I Bergen var det Grieg der mÅtte holde for, og i Oslo var der slet ingen ende pÅ «noget at se».

En af de stØrste oplevelser vi har haft i Norge mÅ absolut vÆre den fØrste Holmenkollidag efter krigen, hvor 300 000 mennesker var med til den nationale festdag det jo faktisk var. Sjældent er vist nogen blevet tiljublet som en lille modig dansker der faldt i alle tre forsØg. Det skinnede igennem at det var DanmarkshjÆlp til et endnu vÆrre stillet broderland der lå bag hyldesten. Vi skammede os lidt og fØlte at vi kunde have gjort meget mere.

En af mine danske venner var blevet sÅ glød for Trollheimen at han trods streng norsk lovgivning fik lejet sig et stykke jord ved Gjevilvatn hvor han bygde en hytte. DesvÆrre dØde han da han skulle til at udnytte det dejlige sted. Hans «gave til Norge» var to sØde dØtre. Den ene gift med en norsk ingeniØr, den anden oversygeplejerske i Trondheim.

Han indfØrte mig i Trollheimens imponerende omrÅde og præsenterede mig for sine mange gode bekendte der, som f.eks. Magna pÅ JØldalshytten, Kirsten og Magne Haave pÅ Gjevilvass, samt en meget eksotisk dame pÅ KÅsa, som jeg ikke husker navnet pÅ.

PÅ vore ture var stØvlerne de fØrste År det store problem. Efter den fØrste tur var sÅlene slidt igennem pÅ de gamle skistØvler. En dansk skomager satte nye sÅler i, men de blev kun pindet pÅ, som det hed pÅ dansk. Ingen syninger. De holdt i tØrvejr over Mellomfjell til Trollheimshytta, men sÅ gik det galt. PÅ vejen til KÅsa ad en delvis vardet rute i regnvejr, mistede to mand fire sÅler. Indtoget til StØrlidalen mindede om karolinernes tur fra Tydal. Den ene i gymnastikksko, den anden med de to sÅler det lykkedes os at finde, bundet pÅ med sejlgarn. Snart var vi igen til fjells, men nu havde vi opdaget profilmummisÅlen. Det gjorde livet lettere.

Som Årene gik var mine gamle rejsefÆller faldet fra, og da man som sekstiÅrig ikke skal gÅ alene i fjellet, tilmeldte jeg mig nogle År til DNT's hyggetur, som nok var nemme, men her kom jeg ogsÅ ud for en lille overraskelse. Holdet bestod af atten norske damer, en svensker, mig selv og en turleder. Hyggen forstod damerne, som det at man pÅ de forholdsvis korte dagsmarcher kunne nÅ en masse toppe. De kunne godt have valgt en «firestØvletur».

Med hensyn til at komme i vanskeligheder, mÅ fjellet som bekendt aldrig undervurderes. En god ven der senere blev en rutineret bjergbestiger i Alperne og pÅ Grønland, havde nÆr ikke overlevd Norefjell, hvor vi i sne der det År lå længe, og i stÆrk tÅge, prØvede at komme fra Fjellhvil til Gulsvik over HØgevarde. Det lykkedes to dumme dansker at bruge tolv timer til den tur.

Når man snakker TT mÅ man naturligvis ikke glemme Tydal og Sylene, hvor Lars Stugudal orienterede os om «de rigtige turer». Samtidigt fik vi fortalt om pilgrimme og karolinere, mens hjemmebrygget Øl blev serveret til. Fra Nedalen ville vi pÅ Syltoppen, men anstrengelserne blev for store sÅ vi snuede. PÅ vej til Storerikvollen fik vi sejlet endnu en gang pÅ EssandsØen. Vi sluttede pÅ NordpÅ, som vi altid har glÆdet os til at besØge!

Min kone der i slutningen af trediverne arbejdede flere År pÅ Island som fotograf og som fØlge heraf havde lært at elske fjellivet, Ønskede at jeg skulle have mulighed for det samme, og hvad var sÅ bedre end Norge, der bare har det hele.

Til slut en hilsen til en meget sØd lærerinde fra Trondheim der sagde:
«Husk nu Helge at der er meget andet end røde T'er i fjellet».